

J. Bardoň: úvodník 31

Šín R., Sedláček D., Kubiska M.: **Akutní respirační selhání u chřipky jako příčina mimonemocniční srdeční zástavy** 32

Původní práce

Fleischhans F.: **Alternativní možnosti terapie multirezistentní HIV-1 infekce – první použití lenakapaviru v ČR** 39

Krátké sdělení

Papoušková A.: **Difterie – zoonóza 21. století?** 42

Přehledový článek

Dlouhý P., Zlámal M., Bartovská Z., Zákoucká H., Veselý D.: **Pre-expoziční profylaxe HIV (PrEP) a postexpoziční profylaxe HIV (PEP)** 47

Doporučené postupy

Úvodník

Vážené kolegyně, vážení kolegové, milí přátelé,

číslo 2 našeho časopisu se podařilo s určitým zpožděním poskládat, za což bych chtěl poděkovat všem autorům, recenzentům i kolegům v redakci. Máme za sebou úspěšný kongres KMINE - INFEKCE 2024 (konkrétně, 10. kongres klinické mikrobiologie, infekčních nemocí a epidemiologie a 27. česko-slovenský kongres o infekčních nemocech), který proběhl v hotelu Clarion Ostrava. Kongres byl zajímavý a prezentoval řadu odborných sdělení. Nezbyvá než doufat, že někteří aktivní účastníci rozšíří své sdělení do formy odborného článku, který budou následně publikovat v KMILu. Aktuálně největší problém, který s kolegy v redakci řešíme, je nedostatek článků, což je také důvodem časového zpoždění č. 2. Víím, že hodnocení vědeckého výkonu, zejména univerzitních pracovišť, sleduje jiné priority, ale alespoň já se stále domnívám, že základním cílem odborných časopisů by měla být edukace široké odborné veřejnosti. A pro tyto účely je recenzovaný časopis typu KMIL ideální periodikum.

V průběhu výše zmíněného kongresu v Ostravě byla kromě řady jiných témat diskutována i problematika horečky Dengue. Toto onemocnění přenášené komáry představuje jistě významné téma nejen pro cestovatelskou medicínu. Význam vektorových infekcí, jakož i rychlost jejich šíření, lze do určité míry v České republice demonstrovat na příkladu katarální horečky ovcí. Katarální horečka ovcí (Bluetongue) je infekční onemocnění přežvýkavců, které není přenosné na člověka. Původcem je orbivirus, který náleží do čeledi *Reoviridae*. První ohnisko katarální horečky ovcí (KHO) v Česku bylo, po 15 letech bez výskytu tohoto onemocnění, potvrzeno počátkem září 2024 na farmě ovcí, koz a skotu v Karlovarském kraji (okres Sokolov). Do poloviny října už bylo potvrzeno celkem 54 ohnisek KHO. Virus KHO je přenášen komáry (pakomárci) – tiplíky rodu *Culicoides*. Přestože, jak je uvedeno výše, se nejedná o infekci přenosnou na člověka, může současná nálezová situace KHO posloužit jako určitý model šíření dalších, zejména virových vektorových onemocnění i v populaci humánní.

Z oblasti virových zoonóz stojí za zmínku nová ohniska vztekliny evidovaná na přelomu září a října v Polsku a Moldavsku. Nákaza se v obou státech vyskytla na hranici s Ukrajinou. V této souvislosti upozorňuji na pozitivní případ vztekliny u netopýra, který v Ostravě pokousal člověka. Následně jsme na Státním veterinárním ústavu Olomouc ve vzorku mozkové tkáně doručeného zvířete potvrdili metodou imunofluorescence i PCR virus vztekliny.

Milé kolegyně a kolegové, přátelé, přeji Vám příjemné čtení, hodně zdraví, štěstí a úspěchů v osobním i pracovním životě.

Zdraví,

doc. MVDr. Jan Bardoň, Ph.D., MBA
zástupce šéfredaktora

SOUHRN

Šín R., Sedláček D., Kubiska M.: **Akutní respirační selhání u chřipky jako příčina mimonemocniční srdeční zástavy**

Chřipka je infekční onemocnění způsobené chřipkovými viry A, B a někdy i C. Onemocnění lze předcházet ve všech věkových skupinách díky každoročnímu sezónnímu očkování. Mezi skupiny obyvatelstva s vysokým rizikem závažného onemocnění s komplikacemi patří senioři, těhotné ženy a malé děti. Jak ukazuje naše kazuistika, neočkovaná osoba v produktivním věku v dobrém zdravotním stavu může při neléčené chřipce utrpět život ohrožující komplikace. Mezi nejčastější komplikace patří bakteriální pneumonie vedoucí k respirační insuficienci a kardiovaskulárním problémům. Odhaduje se, že v souvislosti s chřipkou dojde každoročně až k 645 000 úmrtí.

***Klíčová slova:** chřipka, akutní respirační selhání, mimonemocniční srdeční zástava, kardiopulmonální resuscitace, očkování*

SOUHRN

Fleischhans L.: **Alternativní možnosti terapie multirezistentní HIV-1 infekce – první použití lenakapaviru v ČR**

V článku je popsán fenomén multirezistentní formy HIV-1 infekce, možné příčiny jeho vzniku a terapeutické možnosti v těchto situacích. Následná kazuistika uvádí úspěšné použití preparátu lenakapaviru u non-adherentního pacienta s HIV infekcí sledovaného v HIV centru Kliniky infekčních nemocí Fakultní Nemocnice Bulovka, Praha.

***Klíčová slova:** multirezistentní HIV, lenakapavir, kapsidový inhibitor, kombinovaná antiretrovirová terapie (cART)*

SOUHRN

Papoušková A.: **Difterie – zoonóza 21. století?**

Corynebacterium ulcerans může být vedle *C. diphtheriae* původcem záškrtu u člověka a jeho výskyt v posledních letech znepokojivě stoupá. Zdrojem a rezervoárem těchto infekcí je široké spektrum domácích a volně žijících zvířat, u nichž je *C. ulcerans* asociováno jak s asymptomatickým nosičstvím, tak i závažnými respiratorními a kožními infekcemi. Následující review se pokouší shrnout nové poznatky o patogenitě a epidemiologii tohoto emergentního zoonotického druhu.

***Klíčová slova:** Corynebacterium ulcerans, zoonóza, záškrť, toxigenní, netoxigenní*

SOUHRN

Papoušková A.: **Difterie – zoonóza 21. století?**

Corynebacterium ulcerans může být vedle *C. diphtheriae* původcem záškrtu u člověka a jeho výskyt v posledních letech znepokojivě stoupá. Zdrojem a rezervoárem těchto infekcí je široké spektrum domácích a volně žijících zvířat, u nichž je *C. ulcerans* asociováno jak s asymptomatickým nosičstvím, tak i závažnými respiratorními a kožními infekcemi. Následující review se pokouší shrnout nové poznatky o patogenitě a epidemiologii tohoto emergentního zoonotického druhu.

Klíčová slova: Corynebacterium ulcerans, zoonóza, záškrt, toxigenní, netoxigenní